

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4501-00045

Den 25. september 2012

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
har i brev af 3. september 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 429 (alm. del),
som hermed besvares.

Spørgsmål 429 (alm. del)

Ministeren bedes oplyse, hvorpå Naturklagenævnet bygger sin udtalelse om en periode på 5 år i afgørelsen, som blev omtalt ved besvarelsen af samrådsspørgsmål P, og om ny faglig viden har ændret ved indholdet af formuleringen ”sædvanligvis” i udtalelsen.

Svar

Det fremgår af Naturklagenævnets afgørelse af 23. marts 2006, at Skov- og Naturstyrelsen i 2006 til Naturklagenævnet har anført følgende i en udtalelse: “Alene den omstændighed, at der i medfør af landbrugslovgivningen sker anmeldelse af, at et landbrugsareal vil henligge som udyrket i denne lovs forstand, giver således ikke offentligheden ændrede adgangsmuligheder. Men der vil på den anden side kunne være eller opstå adgangsret til et sådant areal, såfremt arealet er eller “udvikler sig” til et areal, der er udyrket i naturbeskyttelseslovens forstand. Det er i relation til naturbeskyttelseslovens § 24 således uden betydning, om der gives tilskud til arealet efter landbrugslovgivningen.

Om et areal eksempelvis har karakter af et udyrket græsningsareal, et overdrev eller et lignende areal omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24 beror på en konkret vurdering, hvori bl.a. indgår, om arealet er præget af en alsidig plantevækst og ikke er præget af eksempelvis kulturgræsser og af de ukrudsarter, der typisk knytter sig til dyrkning af landbrugsafgøder. Opvækst af buske, tuedannelse, ujævn overflade og lignende kan være tegn på, at der er tale om et udyrket areal i § 24's forstand.

Det er næppe muligt at angive et bare nogenlunde eksakt åremål for, hvornår et tidligere dyrket areal er “vokset ind i en tilstand”, hvor arealet må anses som udyrket efter naturbeskyttelseslovens § 24. Dette vil afhænge af en lang række lokale og variable forhold, herunder jordbundsforhold, gødningsreserve, tidligere anvendelse, nærhed i forhold til naturområder.

Skov og Naturstyrelsen gav i 2006 udtryk for, at et areal efter styrelsens opfattelse i praksis ikke vil blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 24, hvis det kun ligger brak i 1 eller 5 år for derefter at komme i dyrkning igen. Arealer omfattet af 20-årsordningen vil derimod blive omfattet af § 24 på et senere (ikke nærmere defineret) tidspunkt.”

Naturklagenævnet udtalte i afgørelsen af 23. marts 2006 herefter bl.a. følgende:

”Om et areal skal betragtes som udyrket i naturbeskyttelseslovens forstand afhænger af, hvorledes arealet fremstår. I vurderingen heraf indgår længden af den periode, hvor arealet har haft status som braklagt, som en væsentlig parameter.

Et areal som har været braklagt i op til 5 år, vil sædvanligvis ikke være udyrket i naturbeskyttelseslovens forstand, mens et areal, som har været braklagt i 20 år, normalt vil skulle betragtes som dyrket.”

Aarhus Universitet, Danmarks MiljøUndersøgelser (nu DCE) udtalte den 25. maj 2010 til Naturstyrelsen, at der ikke kan gives en botanisk definition på udyrkede arealer, fordi der indgår mange forskellige typer natur i definitionen, at på visse jorder ”kan vegetationen relativt hurtigt (og under 5 år) fremstå med en alsidig plantevækst”, og på andre længere ”måske endda mere end 20 år”. DCE oplyste endvidere, at når der i adgangsvejledningen stod, at ”Et areal, som har ligget brak i op til 5 år, vil sædvanligvis ikke fremstå som udyrket, og der er således ikke adgang, mens et areal, som har ligget brak i 20 år, normalt vil betragtes som udyrket og dermed med adgang” er det et forsøg på at skelne over tid. Denne parameter vil dog ikke kunne anvendes generelt, men alene som en rettesnor, hvor brugeren samtidig også skal kunne vurdere vegetationen.”

Naturstyrelsen har oplyst, at styrelsen skal opdatere sin vejledning med ny faglig viden, når en sådan foreligger. Vejledningen om adgangsregler er derfor justeret, således at både Naturklagenævnets afgørelse og DCE’s udtalelse fremgår.

Ida Auken

/

Sven Koefoed-Hansen